

Naš glas

GLASILO KOMBINATA DELAMARIS

INTERNA IZDAJA

LETNIK VII.

IZOLA — JULIJA 1965

11434

STEV. 6

Obiskala nas je tovarišica Vida Tomšič

V zvezi s pripravami na gospodarsko reformo nas je pred kratkim obiskala predsednica SZDL SR Slovenije Vida TOMŠIČ. Na skupnem sestanku, na katerem so bili vsi člani upravnega odbora kombinata, tovarniškega komiteja ZK, izvršnega odbora sindikalne podružnice in predstavniki družbeno političnih organizacij Izole, je tekla razprava o tem, kakšen vpliv bodo imeli novi gospodarski ukrepi na naše poslovanje.

Glavni direktor Franc KARO je uvodoma raztolmačil, kaj pričakujemo od novih ukrepov, kaj se bo pri tem še pojavilo in kaj smo v zvezi s tem že storili. UO je namreč o teh stvareh že obširno razpravljal in do nekaterih vprašanj zavzel čisto konkretna stališča. Med najpomembnejšimi in za ves kolektiv važno je prav gotovo vprašanje zaposlitve. Reforma namreč odpravlja vrsto ugodnosti, ki so jih imele nekatere gospodarske organizacije, in postavlja vse dejavnosti na rentabilitetni račun. Pri tem se bo v mnogih gospodarskih organizacijah sprostila delovna sila, ker bodo morali marsikje opustiti dejavnosti, ki iz gospodarskega stališča niso interesantne. Nekatera podjetja so se tega lotila zelo preprosto in začela delovno silo odpuščati. Razumljivo, da je to povzročilo pri mnogih preplah in tudi neosnovane govornice. Pri nas smo o tem že veliko razpravljali, vendar nikjer in nikoli o odpuščanju delovne sile, pač pa o drugih ukrepih, ki bodo dali finančne koristi, čeprav niso vsi ukrepi za prizadete ugodni.

Upravni odbor je sklenil, da pri nas ne bomo odpuščali delovne sile, pač pa naj bi se število zaposlenih manjšalo z normalnim odhajanjem iz podjetja. Doslej je namreč zaradi upokožitev, preselitev in drugih vzrokov odšlo iz podjetja letno 120 do 140 ljudi. Če pri tem odhajanju zaustavimo sprejemanje novih, se bo število zaposlenih zmanjšalo na najmanj boleč način. Razumljivo, da tudi zaustavitev novih sprejemov ne sme biti tako toga, da bi trpela proizvodnja. Ta ukrep že izvajamo nekaj mesecev, pa teče čiš-

sto neopaženo naprej. To pojasnjujemo zato, ker so se pojavile govornice o tem, koliko bo pri nas odpuščenih zaradi novih gospo-

darskih ukrepov, kar pa ni nič res.

Tovarišica Vida TOMŠIČEVA se je zanimala tudi za razvoj našega ribištva. Pojasnjeno je bilo,

da drugje v svetu ribištvo hitreje napreduje kakor pri nas in da je potrošnja rib neprimerno večja celo v državah brez morja.

Čeprav so cilji gospodarske reforme znani in vsem jasni, še ne vemo vsega, kar se bo nanašalo na naše podjetje. Ne poznamo še konkretnih sprememb dosedanjih predpisov, ki bodo vplivali na poslovni uspeh našega podjetja.

Ker pa so nam znana načela, lahko in tudi moramo usmerjati naše delo tako, da bomo vzdržali vse premike v naši gospodarski politiki.

*Ob dnevu vstaje slovenskega naroda
čestitamo vsem delovnim ljudem*

UREDNIŠTVO

NEKAJ O DOPUSTIH

Novi zakon o delovnih razmerjih je prinesel tudi nekaj sprememb glede dopustov. Zato je delavski svet sprejel začasni sklep, ki omogoča uporabo teh novih predpisov. O izvajanju tega določila je bilo vsem vodjem oddelkov in služb izdano navodilo, prav pa je, da še nekaj pojasnimo, da ne bo toliko povpraševanj ali različnih tolmačenj.

Razpored letnih dopustov določijo podjetje s planom dopustov, v katerem lahko upošteva želje delavcev. Te želje lahko upošteva takrat, kadar zaradi dopusta ne bo trpelo delo in je potrebna delovna sila zagotovljena. Zato dopuste odobrava vodja sektorja na predlog vodje oddelka. Ker vodja oddelka najbolje pozna delovne naloge svojega oddelka in ljudi, ki to opravljajo, bo najlaže presodil, kdaj in kdo lahko koga zamenja, da delo ne bo trpelo in da se bodo vsi zvrstili. Če bodo ti predlogi izdelani prudarno in sporazumno z delavci, jih bodo vodje sektorjev in vodje samostojnih služb tudi odobrili. Tako odobren predlog dostavijo vodje sektorjev kadrovskega socialnemu sektorju, ki izda odločbo o nastopu in trajanju dopusta. Brez te odločbe delavec ne more nastopiti dopusta. Pri planiranju dopustov se upoštevajo tisti, ki gredo na dopust v počitniški dom v Lepeno. Dopust se sme porabiti ves hkrati ali največ v dveh obrokih. Izjemno sme delavec porabiti en dan letnega dopusta posebej, če 30 dni vnaprej obvesti vodjo oddelka, kdaj mu bo ta dan dopusta potreben.

Delavci, ki so del letošnjega dopusta že porabili, smejo ostanek

porabiti v neprekinjenem trajanju. Letni dopust se sme porabiti samo v letu, za katerega pripada. V naslednjem letu ga sme delavec porabiti samo tedaj, če je bil začetek v prejšnjem letu. Kdor bo nastopil dopust 31. decembra, ga bo lahko preživel januarja prihodnjega leta. Tudi ni več dopusta, preden poteče 11 mesecev zaposlitve, kar je prejšnji zakon dopuščal.

Odpravljen je tudi plačilo za neizkoriščen letni dopust in kdor ga ne porabi, izgubi pravico do njega.

Delavec ima pravico tudi do izrednega plačanega dopusta, in sicer: če se poroči, dobi 3 dni, če pa se poroči mati, oče ali otrok, dobi dan plačanega dopusta. Če mu umre mati, oče, žena, otrok, brat ali sestra, dobi tri dni pla-

čanega dopusta. Ko se mu rodi otrok, dobi tudi en dan, če pa se preseli v drugo stanovanje, dobi 2 dni plačanega dopusta. Kadrovske socialni sektor ugotovi, če so dani pogoji za izredni plačani dopust, šele nato izda odločbo.

Po 101. členu pravilnika o delovnih razmerjih je glavni direktor pooblaščen, da lahko za primere, ki niso tu navedeni, po svoji presoji odobri plačan dopust, če ima to za upravičeno. Po vseh naštetih primerih pa ne more nihče dobiti več kot 7 dni dopusta v enem koledarskem letu.

Brezplačnih dopustov ni več. Le v izjemnih primerih lahko glavni direktor odobri brezplačni dopust.

Kadrovske socialni sektor bo izdajal odločbe za dopust samo na podlagi tistih predlogov, ki so v skladu s temeljnim zakonom o delovnih razmerjih in s sklepom delavskega sveta.

Novi in stari upravni odbor ob primopredaji samoupravljanja novemu upravnemu odboru

O IZHODNIH DOVOLJENJIH

Pred kratkim je bilo izdano navodilo o izhodih iz podjetja med delovnim časom, kdo ima prost izhod in kdo je pristojen za odobravanje izhodnih dovoljenj.

Kakor smo že navajeni, da vsak nov zakon ali predpis najprej skritiziramo, potem pa iščemo vrzeli, nejasnosti in možnosti za izigravanje, tako smo tak sprejem priredili tudi tem navodilom.

Zaostritev okoli izdajanja dovoljenj in izhodov nasploh je bila nujna, saj se je disciplina ponekod, ne povsod, tako zrahljala, da je prav klicala po takšnem ukrepu.

Pred tem navodilom je bilo npr. v obratu Argo izdanih dnevno 50 do 60 izhodnih dovoljenj, sedaj pa komaj 5 ali 6 dovoljenj na dan. Nič drugače ni v ostalih obratih. Nujno je bilo treba tudi določiti, kdo je pristojen za pod-

pisovanje izhodnih dovoljenj, saj so si ponekod že kar drug drugemu podpisovali prepustnice. V navodilu, ki so ga dobili oddelkovodje, je povedano, v katerih primerih bo izhod dovoljen oziroma se bodo izdajala dovoljenja tudi v bodoče. Če delavec predloži vabilo oblastnih ali drugih organov, da ima opravke v delovnem času, mu bo izhod dovoljen. Kot dokument, na podlagi katerega se lahko izda izhodno dovoljenje v privatne namene, veljajo tudi napotnice zdravstvenih služb, če je iz njih razvidno, da je opravke mogoč samo v delavčevem delovnem času. Vsakega prosilca je treba tudi poučiti, da vsi organi občinske skupščine poslujejo vsako sredo popoldne samo zato, da občani ne bi izgubljali delovnega časa za urejanje svojih zadev. Vodja sektorja tudi lahko pošlje nekoga po malico za vse

tiste, ki se iz zdravstvenih razlogov ne morejo hraniti v naši menzi.

Mnogo komentarjev je sprožilo tudi določilo, kdo ima prost izhod brez dovoljenja. Vodje sektorjev so za take izhode predlagali izključno tiste delavce, ki morajo zaradi dela po večkrat na dan iz obrata v obrat. To ni nikakršna hierarhična razvrstitev, kot so jo nekateri razumeli, ampak je imena tistih, ki imajo prosti izhod, narekovala njihova priroda dela.

Izdana navodila so popolnoma v skladu z našo delovno dolžnostjo, potrebami in praktičnostjo. Res pa je eno: če bomo hoteli razumeti cilj teh ukrepov, potem nam ne bo težko presoditi in pravilno ukreniti tudi v tistih primerih, ki v teh navodilih niso posebej omenjeni.

Ženske so v večini

V našem kombinatu, kot je razvidno iz letnega poročila, je bilo v začetku leta zaposlenih 973 žensk in 750 moških. Ker so ženske v večini, je prav gotovo koristno zabeležiti nekaj besed o njihovi storilnosti, o njihovih izostankih in podobno. Večkrat se slišijo pripombe, da storilnost žensk ni takšna kot pri moških, da ženske bolj izostajajo z dela kot moški itd. Sicer nimamo podatkov o izostankih žensk v naši tovarni, o tem se bo prav gotovo oglasil v naslednji številki »Našega glasa« socialni referent ali referent za HTV, ki ima te podatke, imamo pa statistične podatke socialnega zavarovanja, ki kažejo, da ženske na splošno manj bolehalo kot moški. Izostanki zaradi bolezni (vštevši nesreče pri delu in izven dela) so bili v obdobju treh let naslednji:

1960 - moški 4,49 %, ženske 3,83 %
 1961 - moški 4,59 %, ženske 3,91 %
 1962 - moški 4,83 %, ženske 4,13 %

Če upoštevamo tudi izostanke zaradi nege družinskega člana, ki so mnogo pogostnejši pri ženskah kot pri moških, je razlika v prid ženskam še vedno občutna:

1960 - moški 4,52 %, ženske 3,98 %
 1961 - moški 4,62 %, ženske 4,09 %
 1962 - moški 4,86 %, ženske 4,34 %

Če bi upoštevali porodniški dopust, bi bil odstotek odsotnosti žensk seveda večji kot pri mo-

ških. Vendar porodniškega dopusta ne moremo šteti kot zavoro proizvodnje, saj pristojni v proizvodnji oziroma v kadrovski službi te stvari že vnaprej vedo. Tako lahko zaradi porodniškega dopusta že vnaprej planirajo zamenjave na delovnih mestih in proizvodnja zaradi tega ne trpi v tolikšni meri.

Sicer pa upajmo, da bomo komentar in podatke o navedenem problemu pri nas lahko brali v naslednji številki.

Zelo je tudi razširjeno prepričanje, da so ženske manj storilne kot moški. To mnenje prav gotovo ni zmotno, vendar velja le za nekatera delovna mesta. Težko bi si bilo zamisliti, kako bi moški na primer polnili doze z zelenjavo in ribo, kako bi moški čistili in rezali zelenjavo, ali ročno zavijali doze itd. Če na prvi pogled je jasno, da pri navedenih delih še zdaleč ne bi dosegli take sto-

rilnosti kot ženske. Iz literature je razvidno, da pri delih, kjer delovna operacija traja manj kot eno minuto, dosegajo ženske 50 do 100 % večji učinek. Pri tistih delih, ki so monotona, a hkrati zahtevajo manjšo fizično moč, so pač ženske učinkovitejše kot moški.

Iz literature, ki obravnava ta vprašanja, je tudi razvidno, da ženske brez otrok, ne glede na to, ali so poročene ali ne, dosegajo nižjo storilnost kot ženske, ki imajo otroke. Najopaznejši je skok pri prvem otroku, nato pa je povečanje manjše. Kljub tem ugotovitvam pa se večkrat sliši tudi pri nas, da je pri sprejemu na delo treba dajati prednost neporočenim.

Te ugotovitve niso zrasle na »naši njivi«, ugotoviti pa bi bilo potrebno, v kakšni meri veljajo tudi za naše podjetje, saj bi jih lahko koristno uporabili.

Pomen preventive pri elementarnih in drugih nezgodah

Izkušnje iz elementarnih nesreč, ki smo jih doživeli v državi, so pokazale, da bi mnoge lahko preprečili, ali pa vsaj zmanjšali katastrofalne posledice, če bi bili storjeni vsi preventivni ukrepi.

Dosedanje nesreče nas opozarjajo, da resneje pogledamo, ali smo storili vse, da bi morebitno elementarno nesrečo ublažili, in ali imamo vse dovolj zavarovano proti kakršnemukoli škodljivemu pojavu.

Lokacija naših obratov je takšna, da nas najlaže zadene poplava. Ta lahko nastane zaradi nenadnih velikih padavin, ali pa če morje poplavi obalo (Agadir).

Za ublažitev posledic elementarnih ali drugih nesreč imamo organizirano civilno zaščito, ki bo v vsakem primeru pomagala reševati ljudi in imetje.

Proti takim elementarnim nesrečam smo brez moči, lahko pa preprečimo požare, ki nam tudi prizadenejo veliko škodo.

Veliko požarov povzročijo neurejene električne instalacije, zato naj jim posvetimo posebno skrb. Električni kühalniki in peči, kjer morajo biti, naj bodo na negorljivih podstavkih, za vsako peč ali za vsak kühalnik pa mora biti nekdo osebno zadolžen.

V skladiščih lesa, na podstrešjih in drugih mestih, kjer je nevarnost požara večja, je treba prepovedati kajenje in to prepoved dosledno izvajati.

Da bi morebitni požar hitro pogasili ali vsaj lokalizirali, je

potrebna dobra, izurjena gasilska enota, ki je v sestavu civilne zaščite.

Vratarji in čuvaji morajo skrbno opravljati svojo dolžnost in če nastane požar, takoj presoditi, ali ga lahko sami pogasijo ali je potrebna pomoč. Vratarji morajo o požaru ali drugi nesreči takoj obvestiti tudi člane civilne zaščite.

Gasilski aparati morajo biti vedno v uporabnem stanju — napolnjeni, tako da lahko pogasimo snovi in material, ki je v njegovi okolici.

Za gašenje z gasilskimi aparati morajo biti usposobljeni vsi člani kolektiva, seznanjeni pa tudi s tem, kje in zakaj je večja nevarnost požara.

Gasilska oprema mora biti brezhibna in vedno dostopna, da se lahko uporabi ob požaru ali drugih nesrečah.

Vse navedeno pa mora vsak član kolektiva poznati in spoštovati disciplino glede preventivnih ukrepov.

Najboljše jainstvo za preprečitev škode na družbeni in privatni lastnini je, da se bomo seznanili z vsemi pojavi, ki nas lahko zadenejo, in odstranimo vse, kar lahko povzroči nesrečo. Obenem pa moramo biti sposobni za uspešno intervencijo pri vseh elementarnih in drugih nesrečah.

Drugič pa o organizaciji civilne zaščite.

Zarko VIŠNJIČ

Ciklon nad Izolo

Neurje, ki je besnelo 4. julija 1965 nad Izolo, je povzročilo veliko škodo ne samo na posevkih in drevju ampak tudi na zgradbah. Ko smo se po praznikih vrnili na delo, smo po površni oceni mislili, da smo jo še kar poceni odnesli. Strokovna komisija, ki je odšla takoj na delo in pregledala vse stavbe in naprave v vseh obratih, pa je ugotovila drugače. Vihar nam je povzročil največ škode na strehah, veliko škodo pa je povzročila tudi voda, ki je vdrla v nekatere prostore. Predračun stroškov za popravilo po ciklonu poškodovanih zgradb in drugih naprav znaša 10 milijonov 501.380 dinarjev. Ta številka nam pove, da nam neurje ni prav nič prizaneslo. Največ dela bomo imeli s popravilom streh, saj česar vihar ni odnesel, je ostalo zrahljano in premaknjeno, tako da bo marsikatero streho treba na novo prekriti. Ker je letošnje vreme tako muhasto in so nalivi razmeroma pogosti, je naša prva naloga, da vsaj strehe čimprej popravimo.

Poročilo o preventivnem delu in predlogi

Ze sama ureditev delovne okolice zagotavlja varnost dela in boljšo produktivnost. Delo je lažje in bolj varno.

Na oddelku juh smo ugotovili, da je še vedno preveč ročnega dela in da ženske dvigujejo težja bremena, kot je dovoljeno. To delo bi se dalo s preureditvijo strojev olajšati in poenostaviti. S tehničnim vodstvom naj bi izdelali načrt, ki bi ustrezal sodobnim pogojem pri proizvodnji juh. Načrt bi preštudirali obenem z delovodji, delavstvom, s tehničnim vodstvom ter z obratno ambulanto, tako kot smo napravili v novi dvorani predjedi, o kateri smo poročali v »Našem glasu«. Za dvorano predjedi imamo že nekaj manjših predlogov za izboljšanje; nastali so potem, ko smo že začeli poizkusno obratovati.

Še večji problem je strojni oddelek. Pri pregledu tega oddelka smo ugotovili vrsto napak, ki se kažejo v neumestnih gibih; razvrstitvi delovnega procesa ter v vplivu škodljivih plinov, zlasti pri gumiranju in lotanju. Stalno dviganje 5 dk uteži enostransko obremenjuje mišičevje ter kvari hrbtnico. Od tod razni revmatoidni pojavi in artrotične spremembe sklepov. Te napake se dajo z malenkostnimi stroški ublažiti, z večjo investicijo pa popolnoma odpraviti. Zaradi popolne odprave teh pomanjkljivosti naj bi si zdravstvena služba skupno s tehničnim vodstvom podjetja ogledala proces dela, ker bi tako ugotovili najracionalnejši način za odpravo napak. Tudi svetloba in ventilacija sta v teh prostorih pomanjkljivi in nezadostni. Stisnjena delovna mesta so vzrok pogostih nezgod, zaradi odpadnega materiala. Prenašanje pločevine na precejšnje razdalje preveč utruja, kar povzroča manjšo storilnost ter pogostne nesreče. Z rešitvijo tega problema bi dosegli zmanjšanje števila nezgod in s tem tudi visokih stroškov, ker poškodbe do enega meseca bremenijo podjetje.

V letu 1962 je bilo 373 oseb poškodovanih, izgubljenih dni 3033.

V letu 1963 je bilo 413 oseb poškodovanih, izgubljenih dni 4128.

V letu 1964 je bilo 415 oseb poškodovanih, izgubljenih dni 4477.

V letu 1963 je bilo v obeh obratih 795 oseb poškodovanih in izgubljenih 8440 dni. V letu 1964 je bilo poškodovanih 785 oseb, delovnih dni je bilo izgubljenih 9327. V odstotkih izraženo razmerje med ostalimi boleznimi in poškodbami predstavljajo poškodbe v 1963. letu 42,7%, v letu 1964 pa 43,44% vseh bolezni.

Če primerjamo te številke, vidimo, da se je število nezgod v

zadnjem letu povečalo, čeprav le za majhne odstotke. Šele z odpravo vzrokov se bo število nezgod zmanjšalo.

Pri sistematičnih pregledih smo opazili, da je hemoglobin pri mnogih upadel. Predvsem pri paradižniku, kjer so delali v močno zasoparjenem ozračju, in pri zelenjavi. Z novo dvorano in boljšimi pogoji se bo to stanje izboljšalo.

Pri mnogih opažamo predvsem socialne probleme, ki vplivajo na zdravstveno stanje, zato smo 24 delavk odstopili socialnemu skrbstvu v obdelavo. Vzroki teh problemov so premalo počitka, družinske razmere, neprimerna prehrana, delo doma itd.

Ko bo socialno skrbstvo zbralo vse podatke, bomo skupno s personalno službo in delovodji proučili vsak primer posebej in jim dodelili delovno mesto, ki bo ustrezalo njihovi konstituciji in fizičnim sposobnostim v skladu s socialnimi pogoji.

S cepljenjem proti tetanusu smo zaščitili delavstvo pred to boleznijo in pred alergičnimi pojavi antitoksina ter jim s tem dali trajno imunizacijo. O tem cepljenju so bila predavanja in tudi članek v »Našem glasu«, tako da je vsak lahko natančno poučen o koristi tega cepljenja. Tudi v bodoče nameravamo pisati v »Našem glasu« o preventivi in ureditvi dela, tako da bodo ljudje seznanjeni z naporimi tovarniškega vodstva ter ambulate za zdravje kolektiva.

Kljub vsemu pravočasnemu obveščanju oddelkovodij o posameznih cepljenjih so bili delavci pomanjkljivo obveščeni. Na cepljenje so se javljali zelo neredno, kar zelo ovira preventivno delo ambulate.

V obratu »ARGO« in »IRIS« bi morali večkrat kontrolirati pitno in industrijsko vodo, ker vidimo, da se gastroenteritična obolenja še vedno pojavljajo v večji meri. Lansko leto je obolelo 573 ljudi, zaradi česar je bilo izgubljenih 2827 dni ali 31,5% vse obolevnosti, v letu 1963 pa 450 ljudi z izgubo 3060 dni ali 24,2%. Posrečilo se nam je sicer znižati število bacilonoscev od 3,5% v letu 1963 na 2,2% v letu 1964. S preiskavo vode bi bili na jasnem, da ni tu vzrok obolenja, ampak drugod. Posebno bacilonosci nas opozarjajo na ta važen ukrep. Vemo, da ni samo tovarna vzrok teh obolenj, ampak predvsem nehijske razmere izven tovarne. Vendar bi bilo zaradi gotovosti umestno, da se voda pregleda vsak mesec, letno pa tudi kemično na nitrozne in amonijakalne

spojine ter druge primese, ki lahko kvarijo vodo.

Pri vratih skladišča pri garaži v obratu »Argo« sta se pripetili že dve enaki nezgodi, ki za sedaj nista bili hujši. Da bi se preprečile ponovne in morda še hujše nezgode, predlagamo, da bi na vratih namestili odpiralne ročaje.

V letošnjem letu opažamo vsekakor lepše in tesnejše sodelovanje med podjetjem in ambulanto. Ko se bo to še poglobilo, bomo gotovo dosegli še večje uspehe v prid vsega kolektiva.

Dr. Roman Vidmar

~~~~~

Z Abrahamom se je srečala

Med starejše delavke našega kombinata sodi tudi Angelca STULE, saj je začela čistiti ribe v ex Ampeleji že leta 1936. Njena življenjska pot se je začela 18. julija 1915 v Marezigah. Kakor so bili hudi vojni časi ob njenem rojstvu, se je morala s trdo uso-

Angelca STULE, 50-letnica

do spoprijemati skozi vse življenje. Iz otroških let se spominja fašističnega napada na Marezige in tudi kasnejšega preganjanja naših ljudi. V drugi svetovni vojni so ji Nemci v Mauthausnu sezgali moža in je ostala sama s štirimi otroki. Dva izmed njiju sta invalida in jih doma oskrbuje in vzdržuje s svojim zaslužkom.

Nič lahkega in veselega ni na njeni življenjski poti, le skrb in trdo delo jo spremljata vseskozi. Kljub temu pa je ta prehojena pot čista in poštena pot matere-delavke.

Vsem tegobam in nesrečam navkljub je naša jubilarica ostala čvrsta in vedra.

Ob njeni 50-letnici ji vsi sodelavci želimo vse dobro in kličemo: Angelca, še mnogo srečnih let!

Naši krvodajalci

Ob dnevu krvodajalcev smo imeli v kombinatu sprejem za vse krvodajalce, člane našega kolektiva. Zbrane krvodajalce sta pozdravila v imenu zdravstvene službe dr. Božena ZEN-BOH, šef transfuzijske postaje v Izoli, in naš zdravnik dr. Dušan MILUTINOVIČ.

V govorih sta oba gosta poudarila važnost krvodajalstva pri reševanju življenj in pri hujših obolenjih, zato naj bi se tej humani dejavnosti pridružili tudi tisti, ki so zdravi in še niso nikoli dali krvi.

Po dosedanji evidenci imamo v kombinatu 257 krvodajalcev, ki so dali kri vsaj enkrat. Mnogo jih je, ki so jo dali tudi po večkrat in prejeli zato priznanje. V mesecu oktobru bodo med odlikovanci tudi člani našega kolektiva, ki bodo dobili za petkratno oddajo krvi srebrno, za desetkratno pa zlato značko. Kdor pa je dal kri petnajstkrat, bo prejel posebno diplomu.

IZREDNI PRIMERI ODDAJE KRVI

Zaslužena priznanja do 4. 6. 1965:

1. Branko HOMOVEC dobi za 17-krat oddano kri DIPLOMO,
2. Stanko ŠKAPIN dobi za 16-krat oddano kri DIPLOMO,
3. Desanka BOŽIČ dobi za 5-krat oddano kri srebrno značko,
4. Zvonko GRAHEK dobi za 5-krat oddano kri srebrno značko,
5. Angel JEREBICA dobi za 5-krat oddano kri srebrno značko,
6. Angela KOZLIN dobi za 5-krat oddano kri srebrno značko,
7. Marjan OLENIK dal kri 14-krat, dobil zlato značko v 1964. letu,
8. Ivan TRAMPUŠ dal kri 12-krat, dobil zlato značko v 1964. letu,
9. Jože BAJT dal kri 11-krat, dobil zlato značko v 1964. letu,
10. Jože KRANJC dal kri 11-krat, dobil zlato značko v 1964. letu.

Ob podelitvi priznanj zaslužnim prostovoljnim krvodajalcem v mesecu OKTOBRU 1965. leta imajo možnost za zlato značko, če bodo dali kri še enkrat: Milan BUTINAR, Stane FURLAN in Jože MARKEŽIČ, ker so do 4. junija 1965 dali kri že 9-krat.

Naši najzaslužnejši krvodajalci

SREBRNO ZNACKO BODO DOBILI, ČE BODO DALI KRI SE ENKRAT:

Emil FURLAN, Franc GREBENC, Anton KARIŠ, Vinko KUZMIN, Marjan LAŠČAK, Angela MATAUS, Marjan MLEKUŽ, Julijan OBLAK, Bogomila SULIČ, Danilo TOMINC, Marija VOVK, Marija ZEN.

Vsi navedeni so do 4. junija letos dali kri 4-krat.

Po planu za 1965. leto je potrebno pridobiti najmanj 800 darovalcev krvi, kar pomeni 20% od zaposlenega prebivalstva v Izoli. Od tega odziva pričakujejo okrog 170.000 ccm krvi.

Iz kombinata pričakujejo po tem planu 330 odvzemov krvi.

Ta plan smo obvezni izvesti ob krvodajalski akciji, ki je za Izolo od 1. julija do 30. septembra, in sicer v dnevih:

v juliju: 2., 6., 9., 13., 16., 20., 23., 27. in 30.,
v avgustu: 2. in 3.,
v septembru: 3., 7., 10., 14., 17., 21., 24. in 28.

Za vsak odvzem je potrebna skupina 40 oseb. Odvzemi so vsak torek in petek ob 7. uri na postaji za transfuzijo krvi v Izoli.

Edino z razumevanjem celotne družbe bo lahko zagotovljena zadostna količina krvi za zdravljenje tistih, ki jih nesreča ali bolezen odtrga iz proizvodnje ali družine.

Pravočasno darovana kri je edina rešitev, da poškodovance in bolnike ohranimo pri življenju in jih čimprej zdrave vrnemo skupnosti, kjer bodo zopet doprinesli svoj delež pri graditvi in napredku naše domovine.

Vsem

*krvodajalcem
iskrena hvala*

Zavod za stanovanjsko gospodarstvo in poslovne prostore

Skupščina občine Izola je na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 3. junija 1965 sprejela odločbo o ustanovitvi in dovoljenju za konstituiranje Zavoda za stanovanjsko gospodarstvo in poslovne prostore v občini Izola. Ta organ bo opravljal posle dosedanjega stanovanjskega sklada ter ostale posle v zvezi z izgradnjo in vzdrževanjem stanovanjskega fonda v naši občini. Sedež zavoda je v Izoli, Ulica 11. julija št. 3, njegova dejavnost pa je v glavnem naslednja:

- gospodari s poslovnimi prostori v družbeni lastnini;
- vodi evidenco in register zgradb poslovnih in stanovanjskih prostorov v občini;
- če hišni svet ni izvoljen ali ne opravlja svojih nalog, opravlja v njegovem imenu nujne zadeve na stroške stanovanjske hiše Zavod, dokler hišni svet ni izvoljen oziroma dokler ne začne opravljanje svojih nalog, v smislu 88. člena zakona o stanovanjskih razmerjih;
- nadzoruje zakonitost dela hišnih svetov ter delitev stanarine in finančno poslovanje hišnih svetov; v smislu 1. odstavka 72. člena in 73. člena zakona o stanovanjskih razmerjih;
- izdeluje letne in perspektivne programe stanovanjskega gospodarstva in poslovnih prostorov;
- izdeluje investicijske programe za stanovanjsko in poslovno gradnjo;
- opravlja administrativno, tehnično in finančno poslovanje za stanovanjski sklad občine Izola;
- finansira in kreditira stanovanjsko in poslovno gradnjo s sredstvi Zavoda;
- izvršuje servisne posle tekočega in investicijskega vzdrževanja stanovanjskega in poslovnega sklada;
- izvaja enostavno in razširjeno reprodukcijo stanovanjskega in poslovnega sklada z lastnimi in tujimi sredstvi;
- izdeluje strokovne analize in programe razvoja stanovanjskega gospodarstva in poslovnih prostorov;
- skrbi za redno strokovno vzdrževanje stanovanjskega in poslovnega sklada;
- Zavod sme razširiti ali kako drugače spremeniti svojo dejavnost samo v soglasju s Skupščino občine Izola kot ustanoviteljem.

Ustanovitelj Zavoda za stanovanjsko gospodarstvo in poslovne prostore občine Izola (v nadaljnjem besedilu: Zavod) je Skupščina občine Izola.

Ustanovljenemu zavodu se obenem dovoljuje konstituiranje.

Priprave za začetek dela bo opravil Zavod sam.

Zavod mora začeti z rednim delom najpozneje 1. julija 1965.

Dokler delovna skupnost Zavoda ne imenuje direktorja po javnem razpisu, opravlja dolžnosti direktorja Vladimir PETRIČ, sedanji direktor Stanovanjskega sklada občine Izola.

— poslovni sklad	4.644.274 din
— sklad osnovnih sredstev	1.820.102 din
— sklad obratnih sredstev	2.824.172 din
— sklad skupne porabe	2.631.524 din
— investicijski in amortiz. sklad	711.862 din
Vseh sredstev skupaj	7.987.766 din

Delovna skupnost je najvišji organ upravljanja Zavoda.

Delovna skupnost mora najpozneje do 1. julija 1965 izvoliti predsednika, ki sklicuje in vodi njene seje in opravlja druge v statutu Zavoda določene zadeve.

V Zavodu sodelujejo pri upravljanju tudi zainteresirani občani in predstavniki zainteresiranih organizacij in občinske skupščine.

Število zunanjih predstavnikov, način in postopek za odločanje v zadevah posebnega družbenega pomena, o katerih soodločajo, uredi Zavod s statutom v skladu z zakonom.

Vršilec dolžnosti direktorja sme opravljati vsa opravila v zvezi s pripravami za začetek dela in konstituiranje Zavoda.

Delo vršilca dolžnosti direktorja glede priprav za začetek dela Zavoda nadzoruje oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve Skupščine občine Izola, ki je pristojen za stanovanjske zadeve.

Vršilec dolžnosti direktorja se mora v pripravah za začetek dela Zavoda ravnati po navodilih organa iz prvega odstavka te točke, ki je pristojen za nadzorstvo.

Zavod ima za ustanovitev in začetek dela zagotovljena iz sedanjega Stanovanjskega sklada občine Izola naslednja sredstva:

Delovna skupnost Zavoda mora najpozneje do 1. julija 1965 sprejeti začasen statut in začasen pravilnik o delitvi dohodka.

Ustanovitev in konstituiranje Zavoda se mora priglasiti najpozneje v 15 dneh od dneva izvolitve predsednika delovne skupnosti in sprejema začasnega statuta ter začasnega pravilnika o delitvi dohodka Okrožnemu gospodarskemu sodišču v Kopru za vpis v register.

Z objavo te odločbe obveščamo vse člane kolektiva, kam naj se obračajo v vseh stanovanjskih zadevah.

»Generalka« za otvoritev novega vhoda v obratu Iris

NOV VHOD ZA VSA TOVORNA VOZILA

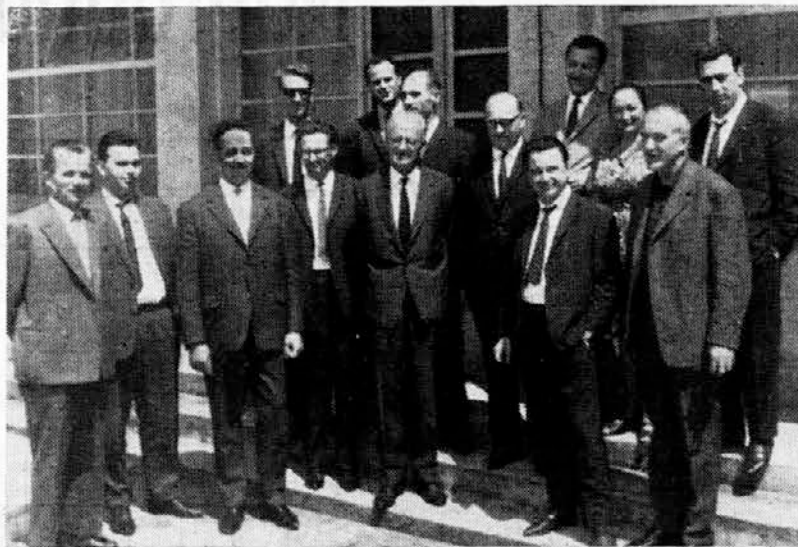
Ko so pred 80 leti gradili zgradbo, skozi katero je v obratu Iris glavni vhod v tovarno, niso mogli predvidevati, kakšen promet bo skozi ta vrata danes. Niso mogli predvidevati, da bodo skromne vprege osličkov zamenjali 4-vagonski avtovlaki. Ta vrata so postala v pravem pomenu besede ozko grlo, skozi katero se le z največjo težavo in trudom šoferja prerine vsako večje vozilo.

Zaradi tega je nastalo vprašanje, kako olajšati dovoz in odvoz. Najprej je bil obravnavan predlog, da bi sedanja vrata razširili do sten, ki tvorijo ta prehod. S tem bi problem ublažili, ne pa odpravili; zato je bila osvojena druga varianta, da ob transformatorju uredimo nov večji vhod. To je bila tudi stara vroča želja vseh šoferjev, ki so se doslej potili, ali se tudi zagozdili v prezkih vratih.

Nov vhod je končan. Okusna in praktična nova vrata so delo naših ključavničarjev. Promet skozi nov vhod bo odprt, ko bo končana tudi betonska cesta ob obali. Ta cesta bo na koncu zgradbe predelave rib zavila v notranjost tovarne in tako povezala vsa cestišča in dvorišča v tem obratu. Na tem mestu, kjer bo nova cesta zavila ob skladišču gotovih izdelkov, pa je ovira stara opuščena klavnica. Klavnica je bila zgrajena leta 1886, ko je bila lastnik tovarne družba »Anglo-avstrijska banka« in so tu klali živino, da je tovarna izdelovala mesne konzerve za avstrijsko armado. Sedaj je ta 80-letna stavba na vrsti, da se umakne novi prometni žili.

Nov vhod in obalna cesta sta velika pridobitev v temu obratu, saj bo sproščen promet, ki je bil ob sedanjem tempu večkrat nemogoč.

Obisk s Koroške

Gostje s Koroške na obisku v našem kombinatu

Meseca junija nas je obiskala delegacija Zveze slovenskih organizacij Koroške. Vodil jo je dr. Franc ZWITTER.

V delegaciji je bil tudi znani koroški partizan in pisatelj Karel PRUŠNIK-GASPER. Po uvodnem razgovoru, v katerem je glavni direktor Franc KARO prikazal začetek in razvoj živilske industrije v Izoli, so si gostje v spremstvu predstavnikov tukajšnjih družbenih organizacij in predstavnikov kombinata najprej ogledali predelavo rib v obratu Iris, nato pa vse oddelke v obratu Argo.

Ker na Koroškem ni takšne industrije, je bil sprehod skozi naše oddelke zanje zelo zanimiv.

Po končanem ogledu so se gostje ustavili še na Belvederu,

kjer so v prijetnem razgovoru prikazali življenje, delo in probleme naših bratov onstran meje.

Srečanje veteranov

Na večer pred dnevom borcev je bilo v Izoli prijateljsko srečanje odbojarskih veteranov med domačim Partizanom in VVF (gasilci) iz Trsta. Dvoboj veteranov je bil v počastitev 10-letnice odbojke v Izoli.

IZOLA: Ulrih, Debeljak, Antolovič, Tomažič, Morn, Dagrán, Vodovnik, Salvi.

VVF: Bearzi, Milon, Barazutti, De Giorgi, Pecile, Grette, Maddaleni, Tiffi.

Namesto številkih igralcev so bila vpisana njihova leta. Skupna starost domače ekipe je znašala 270 let, gostov pa 361 let, iz česar vidimo, da imajo tržaški gasilci večje izkušnje (povprečna starost 45 let) in so zato zasluženoma zmagali s 3:1 (17:15, 15:7, 1:15, 15:11).

V začetku je kazalo prav obratno, saj so Izolčani vodili že v prvem setu do 14:11, manjkala jim je le še točka, ki so jo končno tudi dobili, a žal šele takrat, ko sta bili potrebni že dve. Drugi set so dobili gostje brez večjih zapletljivost. V tretjem setu pa tržaški gasilci niso imeli kaj gasiti, vse jim je pogorelo do tal. Kazalo je, da so starejši veterani že utrujeni in da bodo zmago prepustili mlajšim, čeprav nevigranim Izolčanom. Takrat pa jim je priskočil na pomoč »flaškon« in so zmagali.

Povratno srečanje veteranov bo v kratkem v Trstu.

Izolski odbojkarji so osvojili kraški pokal na turnirju v Zgoniku pri Trstu. V finalnem srečanju so premagali tržaški »Bor« z rezultatom 3:0

IZOLA —
SPOMLADANSKI PRVAK
II. REPUBLIKSKE LIGE
V ODBOJKI

Po dveletnem odmoru so se izolski odbojkarji ponovno uvrstili med najboljše slovenske odbojarske ekipe. Letošnje tekmovalje so pričeli kaj prepričljivo, saj so v spomladanskem delu odpravili vse nasprotnike in ostali neporaženi z odlično razliko v setih 18:1. Lahko rečemo, da so v drugi republiški ligi brez konkurence in da jih bomo zelo verjetno drugo leto gledali v I. republiški ligi.

Lestvica po končanem
spomladanskem delu:

Izola	6	6	0	18:1	12
Jelšane	6	5	1	15:7	11
Kočevje	6	4	2	14:10	10
Šenčur	6	3	3	11:11	9
Trebnje	6	2	4	11:12	8
Kropa	6	1	5	4:17	7
Brestanica	6	0	6	3:18	5

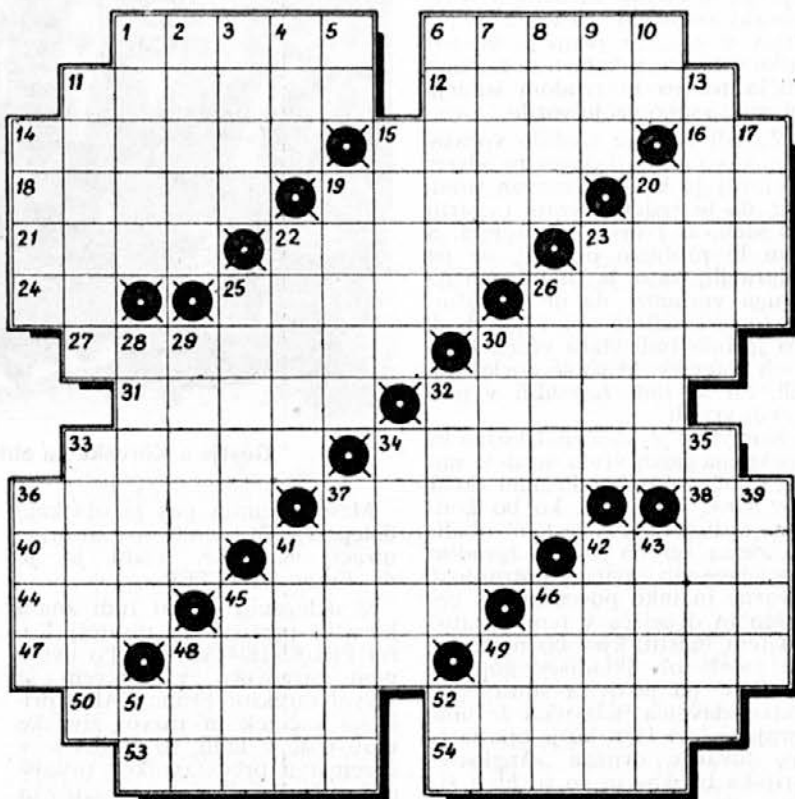
Tudi v sezoni Izolčani ne bodo počivali. V programu imajo nekoliko zanimivih srečanj. Naj omenimo samo srečanje Izola : Kanal, ki bo v Izoli 17. julija ob 17. uri, 11. avgusta bo v Izoli gostoval vodilni klub iz Zahodne Nemčije — Freiburg, pred tem pa bo v Izoli še srečanje z italijanskim zveznim ligašem VVF iz Trsta.

Nekoliko slabše kot moški so se letos odrezale članice, ki tekmujejo v I. republiški ligi. Uspeh za Izolo je že samo dejstvo, da je izolska ekipa edini primorski predstavnik v republiški ligi članice. Vse ekipe so bolj ali manj izravnane in bi lahko Izola z malo več sreče osvojila tudi drugo mesto. Sedaj je na četrtem mestu, kar je za prvo leto tekmovalnja v višji skupini prav tako zadovoljivo.

Odbojkarji Izole praznujejo letos 10-letnico obstoja sekcije in prav za ta jubilej so dosegli do slej najlepši uspeh.

„NAŠ GLAS“ izdaja kolektiv
konservne industrije »DELA-
MARIS« Izola — List urejuje
uredniški odbor. — Odgovorni
urednik AVGUST BREZAV-
ŠČEK — Tiska tiskarna ČZP
Primorski tisk v Kopru.

Nagradna križanka

Vodoravno: 1. športni časopis, 6. riba, 11. kobilarna (srbohrvatsko), 12. ljubljansko sprehaljišče, 14. prehod, 15. nemški jezikoslovec (Wilhelm), 16. kemični znak za cink, 18. star denar, 19. zakoličenje za novo gradnjo, 20. kemični znak za svinčev oksid, 21. zarez v sodu, 22. naslovna oseba Haškove komedije, 23. mesto v Sremu, 24. sosedni črki, 25. tesen objem, 26. zemlja na koncu njive, 27. grofovske hčere, 30. pozitivna elektroda, 31. slovenski pisatelj in dramatik, 32. dozorele, 33. neumnice, 34. delovna ali vojaška enota, 36. domača žival, 37. drevored, 38. avtomobilska oznaka za Dansko, 40. čebelji prirastki, 41. primitivno orožje, 42. agregatno stanje vode, 44. srbsko moško ime (okrajšano), 45. livade, 46. lesena posoda, 47. protestantski pisatelj, rojen v Vipavi, 48. moško ime, 49. pijača na našem jugu, 50. modro barvilo, doma iz Indije, 52. država v Aziji, 53. izdelan na statvah, 54. tuje žensko ime.

Navpično: 1. predenje, 2. gozdni delavec, 3. naslovna oseba Shakespearove tragedije, 4. desni pritok Rena, 5. kazalni zaimek, 6. pojav pri delavskem gibanju, 7.

majhna lesena prodajalnica, 8. veža, 9. izraz pri glasbi, 10. avtomobilski znak za Poljsko, 11. ljubzenski pesnik, 13. izbiranje, 14. mesto ob Dravi, 15. priimek narodnega heroja Čobana, 17. del telesa, 19. ples, 20. sorodnik, 22. slovenski dirkač na motorju, 23. obmorsko mesto v Jugoslaviji, 25. travnata planota, 26. ruska reka, 28. bivše teritorialno politične enote, 29. značaji, 30. napev, 32. kraj pod Pohorjem, znan po tovarni orodja, 33. ruski politik, kasneje odstavljen, 34. rojstna vas v Ameriki umrlega slovenskega pisatelja Adamiča, 35. drugo ime za Jadran, 36. pokrajina z značilnim svetom, 37. reka v Španiji, 39. naslov domačega filma, 41. glavno mesto evropske države, 42. zavoje, 43. viža, 45. zvižajen prijem, 46. mesto v Italiji. znano iz NOB, 48. sredstvo proti mrčesu, 49. krvno sorodstvo v širšem smislu, 51. inicialki premiera Kambodže, 52. Kocbek Edvard.

Rešitve pošljite uredništvu do
30. VII. 1965.